

РЕШЕНИЕ

№ 201

гр. Варна, 27.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Диана В. Джамбазова

Членове: Росица Сл. Станчева
Юлия Р. Бажлекова

при участието на секретаря Юлия П. Калчева
като разгледа докладваното от Юлия Р. Бажлекова Въззивно гражданско дело № 20233000500411 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 20/24.02.2023г., изменено и допълнено с определение №89/03.05.2023г. и решение № 55/10.08.2023г., постановени по гр.д. № 44/2022г., ОС-Силистра частично е уважил предявените от М. Х. Я. срещу Гаранционен фонд, ЕИК 121446665 гр. София искове с правно основание чл. 557, ал.1, т.2, б “А“ от КЗ и чл.86 ЗЗД като е осъдил ответника да заплати на ищцата сумата от 80 000лв., представляваща обезщетение за причинените ѝ болки и страдания, поради телесни повреди, претърпени в резултат на ПТП от 08.09.2018г., ведно с лихва за забава от 22.03.2021г. до окончателното им изплащане и е отхвърлили иска за разликата до предявения размер от 150 000лв. Решението е постановено при участието на страната на ответника "Гаранционен фонд" на третото лице помагач – П. И. С..

Срещу така постановеното решение са подадени въззивни жалби и от двете страни по спора.

М. Х. Я. обжалва съдебния акт в частта, в която е отхвърлен предявения от нея иск с правно основание чл.557, ал.1, т.2, б“а“ от КЗ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 80 000лв. до претендираните 150 000лв., ведно със законната лихва, считано от 22.03.2021г. до окончателното изплащане. В жалбата се навеждат оплаквания за неправилност и необоснованост на решението в обжалваната част. Въззивницата счита за неправилни и необосновани изводите на съда относно

размера на справедливото обезщетение за претърпените от нея вреди, тъй като при определянето му не са отчетени продължителността на лечебния и възстановителен период и изпитаните неудобства. Не е извършен анализ на всички релевантни към предмета на делото обстоятелства. Сочи се, че присъденият размер на обезщетението е недостатъчен и е определен в разрез с принципа за справедливост, константната съдебна практика по такъв вид дела и Постановление № 4/1968г. на пленума на ВС. Отправеното до настоящата инстанция искане е за отмяна на първоинстанционното решение в отхвърлителната част и уважаване на иска в предявения размер от 150 000лв. Претендира присъждане на съдебни разноски.

Гаранционен фонд обжалва първоинстанционното решение, в частта, с която е уважен предявения иск за разликата над 30 000лв. до присъдените 80 00лв. обезщетение за неимуществени вреди. Счита решението в тази част за неправилно и необосновано. Посочва, че не е проведено пълно и главно доказване на предявените срещу Гаранционен фонд искове, като е присъдено обезщетение е в прекомерно завишен размер, който не съответства на принципа за справедливост по чл.52 ЗЗД. Посочва, че по силата на чл.558, ал.1 КЗ размерът на обезщетението заплащано от Фонда не може да надхвърля размера на минималната застрахователна сума по задължителните застраховки, определени за годината, в която е настъпило ПТП, поради което и посочените в чл.492 КЗ лимити са максимални, в рамките на които конкретния размер следва да се съобрази с доказателствата, принципа на справедливост, икономическите условия в страната и трайната съдебна практика. Излага също, че неправилно и в нарушение на материалния закон, съдът е присъдил лихва за забава върху присъденото обезщетение от датата на предявяване на претенцията пред Гаранционен фонд – 22.03.2021г., като излага подробни аргументи, че в случая не е налице забава от страна на Фонда. Дължимите лихви следва да се изчисляват и изплащат при спазване на разпоредбата на чл.497 КЗ, т.е. от датата на която изтича срокът за произнасяне по претенцията, предявена от увреденото лице. В случая ГФ се е произнесъл по предявената претенция в законоустановения срок, поради което и не е изпаднал в забава. Отправеното до настоящата инстанция искане е за отмяна на решението в частта, с която е уважен иска за обезщетение за неимуществени вреди за сумата над 30 000лв. и Гаранционен фонд е осъден да заплати лихва върху присъдената сума, считано от 22.03.2021г. Претендира присъждане на съдебни разноски.

Насрещната страна М. Х. Я. с писмен отговор, в срока по чл.263 ГПК е оспорила въззивната жалба на Гаранционен фонд като неоснователна.

В срока по чл.263 ГПК П. И. С. /трето лице помагач на страната на ответника/, е депозирал писмени отговори, в които се изразява становище за неоснователност на подадената от М. Я. въззивна жалба и основателност на оплакванията, изложени във въззивната жалба на Гаранционен фонд.

Депозирана е и частна жалба от М. Х. Я. срещу решение №

55/10.08.2023г., с което е поправено решение № 20/24.02.2023г., постановено по гр.д. № 44/2022г. по описа на ОС-Силистра, с оплакване, че неправилно е извършено прихващане между притезанието за разноски на ответника и това за адвокатски хонорар на процесуалния представител на ищцата, тъй като предоставената в полза на последната адвокатска защита е безплатна по смисъла на чл.38, ал.2 ЗАдв. Адвокатското възнаграждение в размер на 5680лв. / без извършване на компенсация/ следва да се присъди на адв. Т. Г..

С писмен отговор П. С. е оспорил частната жалба като неоснователна.

За да се произнесе, съдът взе предвид следното.

В исковата си молба и допълнителната си искова молба ищцата Н.С.С. излага, че на 08.09.2018г., на път III-204, км.46.1+706/гр.Разград-гр.Попово/, е настъпило ПТП, при което П. И. С., управляващ товарен автомобил марка „Щаер“, модел „19С46“ с рег.№РР 8772 ВК, поради неспазване правилата за движение е ударил челно автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. №СС 4314 СВ, управляван от П.Й.Ш.. В резултат от сблъсъка между двете МПС пострадали 18 души, пътуващи във втория автомобил, една от които ищцата, на която били причинени следните телесни увреждания – сътресение на мозъка, фрактура на лява ключица, порезна рана на горновъншната дъга на капачката на лявото коляно и кръвонасядане по съседство, хематом на лява орбита, по предните повърхности на раменната става, горна трета на мишницата и външната половина на средната трета на лицева повърхност на дясна предмишница; хематом по предната повърхност на лява раменна област и под ключицата, по всички повърхности на раменната става, тръбната срана на лява мишница, лакетната област с множество пръснати охлузвания; кръвонасядания на горните две трети от бузите, във вътрешната половина на лицевата повърхност на долната трета на лява мишница; кръвонасядания и охлузвания на носа; кръвонасядания и охлузвания върху контурите на във външната половина на коремната стена от лявата страна, двете коленни области и горната четвърт на лицевите повърхности на подбедриците; охлузвания в лявата челна област, лява ноздра, вътрешностраничната половина на средна трета на лицева повърхност на лява предмишница; сътресение на мозъка, установени след транспортирането на ищцата в спешно отделение на МБАЛ Разград. На 19.1.2018г. след първичен амбулаторен преглед е установено палпаторна болка в шиен отдел на гр.стълб и т. на Ерб двустранно, хипестезия по С6-С7 двустранно; болезнени и ограничени латерофлексии и ротация, мускулна слабост на двете ръце. Предписана е терапия: лечение с НЧТ 9 бр., с СЧТ 9 бр., лечение с инфрачервени и видими лъчи. На 10.12.2018г. при първичен амбулаторен травматологичен преглед е установена контузия на долната част на гърба и таза. На 21.12.2018г. при компютърна томография е установено наличие на клиновидно снинени тела на Тn8, Тn11 и Тn12 с дегенеративни промени в интервертебралните дискове-вероятни фрактури с посттравматична генеза; без значима компресия на гръбначно-мозъчния канал; състояние след фрактура на 5-то ребро, в лява на аксиларна линия с леко задебелена плевра в съседство и фиброза в

белодробния паренхим. На 31.01.2019г. в УМБАЛ „Св.Марина „Варна на ищцата е поставена диагноза- счупване на гръбначен стълб в гръден отдел №3, с мнение за оперативно лечение. На 18.10.2019г. при първичен кардиологичен преглед е установено хипертонично сърце /застойна/ сърдечна недостатъчност. На 21.10.2019г. при ЕМГ е установено увреждане на лумбосакралните коренчета. Според ЕР на ТЕЛК от началото на 2019г. ищцата е била освидетелствана като временно неработоспособна. В голяма част от периода след изписване от болницата и на възстановяване не е могла да се обслужва самостоятелно, била подпомагана от семейството си за ежедневните си нужди. В резултат от причинените ѝ телесни увреждания е търпяла и все още търпи освен физически болки и страдания и негативни психични такива, както и неудобства от битов характер.

С присъда, постановена по НОХД №296/19г. по описа на РОС, П. И. С. е признат за виновен за осъществено деяние. За управлението от него т.а. не е имало сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, предвид което легитимиран да отговаря по претенцията ѝ за заплащане на обезщетение за така причинените вреди е ответникът „Гаранционен фонд“. Предявила писмено претенцията си пред „Гаранционен фонд“, на 22.03.2021г., по която била образувана щета №21210066/08.04.2021г., но същият не определил и не изплатил обезщетение в рамките на тримесечния срок по чл.496, ал.1 от КЗ, както и към датата на подаване на исковата молба. Предвид гореизложеното претендира ответникът „Гаранционен фонд“ да бъде осъден да ѝ заплати сумата от 150 000лв., представляваща обезщетение за претърпените в резултат от ПТП неимуществени вреди - физически болки и страдания и негативни емоционални изживявания, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 22.03.2021г. до окончателното изплащане.

Ответникът "Гаранционен фонд", гр. София в депозираните писмен отговор и допълнителен писмен отговор в срока, съответно по чл.367 и чл.373 от ГПК оспорва предявените искове и моли да бъдат отхвърлен. Не оспорва твърдението в исковата молба, че е бил сезиран с претенция от М. Я. във връзка с процесното ПТП на 22.03.2021г., по която е заведена щета №21210066/08.04.2021г. Излага, че по същата е уведомил ищцата, че е необходимо да представи доказателства, че действително е налице хипотезата на чл.557, ал.1, т.2, б.„а“ 3 от КЗ, каквито тя не е представила. Оспорва твърдения механизъм на настъпване на ПТП. Поддържа, че претендираният размер на обезщетението е изключително завишен, неотговарящ на съществуващите в страната икономически условия, стандарта на живот и трайната съдебна практика към датата на ПТП. Оспорва претенцията за законна лихва от 07.05.2021г. Твърди, че т.к. не е деликвент или застраховател, а изпълнява чуждо задължение, изплащайки обезщетение по силата на закона, би дължал законна лихва едва от изтичане на срока за произнасяне по претенцията на увреденото лице в случай, че не се произнесе, а не от датата на сезиране. В случая се е произнесъл в срок по претенцията,

поради което лихва би се дължала от датата на подаване на исковата молба. Възразява за съпричиняване от ищцата, т.к. същата е пътувала без поставен обезопасителен колан.

По искане на ответника в срока и по реда на чл. 219, ал. 1 от ГПК е конституиран като трето лице помагач на негова страна П. И. С. – водач на товарен автомобил марка „Щаер“ с ДК№РР8772ВК. Привличане е поискано предвид разпоредбата на чл. 558, ал. 7 от КЗ, предвиждаща, че "Гаранционен фонд" встъпва в правата на увреденото лице до размера на платеното обезщетение и лихви, както и разходи за определянето и изплащането му, като има право на регресен иск срещу виновния за ПТП водач.

Третото лице помагач П. С. е оспорило иска като неоснователен.

Решението на първоинстанционния съд в частите му, с които претенцията за присъждане обезщетение за неимуществени вреди е уважена до размера от 30 000 лв., е влязло в сила.

Съдът, след като съобрази събраните по делото доказателства и приложимия закон, приема за установено от фактическа и правна страна следното.

Предявени са иски с пр. осн. чл. 558, ал. 5, вр. чл. 557, ал. 1, т. 2, б. "а" от КЗ и чл. 86 от ЗЗД. С влязла в сила на 07.06.2022г. в тази си част Присъда от 23.04.2021г., постановена по НОХД №296/19г. по описа на РОС, П. И. С. е признат за виновен в това, че на 08.09.2018г. по път Ш-204, км.4+706, в посока гр. Попово- гр. Разград, при управление на МПС със скорост 83,3 км/ч. - т.а. „МАН“, модел „Щаер 19 С 46“, рег. №РР 8772 ВК, с прикачено към него полуремарке модел „Флиегл Дхка 350“, рег.№ РР 2963 ЕХ, нарушил правилата за движение по пътищата-чл.21, ал.2 от ЗДвП, като по непредпазливост е причинил смъртта на повече от едно лице, както и телесни повреди на повече от едно лице, едно от които М. Х. Я. с причинена й средна телесна повреда, изразяваща се в: счупване на лява ключица, което обуславя трайно затруднение в движението на ляв горен крайник за срок повече от един месец. поради което и на осн. чл.343а, ал.1, б.„г“, вр. чл.343, ал.4, вр. ал.3, б.„б“, вр.чл.342, ал.1, вр. чл.54 от НК му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от три години и половина, както и на осн. чл.343г, вр. чл.37, ал.1, т.7 от НК наказание лишаване от право да управлява ПМС за същия срок. На осн. чл.300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. С оглед това и тези горепосочени факти се приемат за установени от съда така, както са посочени във влязлата в сила част от присъдата по НОХД №296/19г. по описа на РОС. Не е спорно между страните, а и се установява от представените по делото писмени доказателства, че към 08.09.2018г. за т.а. „МАН“, модел „Щаер 19 С 46“, рег. №РР 8772 ВК не е имало сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

На осн. чл.557, ал.1, т.2, б."а" от КЗ ответникът е пасивно легитимиран да отговаря по претенцията на ищцата като трето увредено лице, т.к. се претендира обезвреда на неимуществени вреди, настъпили вследствие на телесни увреждания при ПТП на територията на РБ, от МПС, което обичайно се намира на територията на РБ, и виновният водач няма сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Изпълнена е и процесуалната предпоставка за допустимост на иска, предвидена в чл.558, ал.5 от КЗ - предявена претенция пред Гаранционен фонд с вх.№24-01-161/22.03.2021г., по която е образувана щета № № 21210066/08.04.2021 г., по която / не е спорно, че ответникът не е изплащал обезщетение. Съгласно чл.558, ал.1 от КЗ размерът на обезщетението, изплащано от фонда, не може да надхвърля размера на минималната застрахователна сума по задължителните застраховки, определена за годината, в която е настъпило ПТП, като лихвите за забава на ГФ се изчисляват и заплащат при спазване чл.497 от КЗ. Минималната застрахователна сума/лимит на отговорността/ за 2018г. по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, съгласно разпоредбата на чл.492 от КЗ в действащата ѝ към датата на ПТП редакция, за неимуществени вреди за всяко събитие независимо от броя пострадали лица е 10 000 000лв.

Съгласно чл.52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл.52 от ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението-ППВС №4/23.12.1968г. При определяне на справедливото обезщетение за неимуществени вреди, следва да се вземат предвид във всеки конкретен случай установените по делото конкретни обстоятелства, свързани с характера и тежестта на увреждането, интензитета и продължителността на претърпените физически и емоционални болки и страдания, а така също и икономическото състояние в страната към момента на увреждането, израз на което е и минималната застрахователна сума по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за неимуществени и имуществени вреди в следствие увреждане или смърт. Като паричен еквивалент на претърпените болки и страдания справедливите обезщетения за неимуществени вреди изискват съобразяване на конкретните икономически условия, чийто обективен белег са и посочените лимити, макар да нямат самостоятелно значение по отношение на критерия за справедливост. От своя страна икономическите условия в страната към момента на настъпване на застрахователното събитие се влияят от множество фактори, като минимална работна заплата/към момента на деликта 510лв./, инфлационни процеси/2, 7% за 2018г./, нарастване на цените и др.

При съвкупния анализ на представената по делото медицинска документация и на заключението на комплексната Съдебномедицинска и

автотехническа експертиза, изслушано пред първоинстанционния съд и обясненията на вещите лица дадени в о. с. з. на 25.01.2023 г. се установява, че на 08.09.2018г. М. Х. Я. е получила: контузия на главата, сътресение на мозъка, счупване на лява ключица, компресионни счупвания на гръдни прешлени 8, 11,12. Проведено е лечение в условията на спешен прием; своевременно са извършени диагностично-лечебни мероприятия; назначена е терапия и имобилизация на раменния пояс по повод счупването на лява ключица. Вида и характерът на получените от ищцата увреждания не представлява опасност за живота, но същите са съпроводени с постоянна болка и двигателен дефицит. Болките от травмите, причинени от ПТП, които ищцата търпи са с постоянен характер. Вещото лице посочва, че болките при периферните нервни увреди имат пристъпен характер, повлияват се за известно време от медикаменти, но отново се появяват, т.е налице е редуване на обостряне и ремисия, но пълно изчезване на болката за дълго време е невъзможно. Установяването на съпътстващата гръбначно-мозъчна травма следствие на ПТП с прояви на болка и двигателен дефицит усложнява прогнозата за възстановяване. Вещото лице посочва, че оплакванията имат продължителен характер без изгледи за пълно възстановяване. Още след инцидента и по време на престоя в болницата ищцата е имала нужда от помощ да се обслужва, като след изписването ѝ и след сваляне на имобилизацията е била в състояние да се справя сама с ежедневните си нужди. Счупванията на лява ключица и на телата на гръдните прешлени с изява на болкова симптоматика и двигателен дефицит се дължат на травмите нанесени при ПТП. Към момента общото здравословно състояние на ищцата е добро, като същата се опитва да се абстрахира от персистиращата болкова симптоматика, дължаща се на периферните нервни увреждания в следствие счупването на прешлените на гръбначния стълб. Съгласно показанията на св. Дончо Янков /съпруг на ищцата/, след приемането и в болницата била в много тежка състояние, цялата била в кръв, включително и по лицето. След изписването от болницата била изнесена на количка и пътувала в легнало положение до дома си. Възстановяването на ищцата продължило до м. януари, като през този период ищцата не можела да води пълноценен живот. Испитвала силни болки, защото имала натъртвания и счупвания по цялото тяло. Не можела да прави нищо самостоятелно и свидетелят се грижел за нея. След катастрофата ищцата били прегърбена и препасана с колан, като според свидетеля „се е смалила, станала по-ниска.

При определяне размера на обезщетението, на първо място съдът съобразява броя и вида на травматичните увреждания. В настоящия случай те се изразяват в контузия на главата, сътресение на мозъка/без открита вътречерепна травма/, счупване на лява ключица, компресионни счупвания на гръдни прешлени 8, 11 и 12, контузии, хематоми и кръвонасядания по предна повърхност на раменна става, мишницата, охлузвания в лакетната област, кръвонасядане и охлузване на носа, на двете коленни области и подбедриците. От представените по делото доказателства се установява, че

възстановяването от травмите, намиращи се в пряка причинно-следствена връзка с претърпяното ПТП, е продължило продължителен период от време около 4-5 месеца, като е било съпроводено с постоянна болка и двигателен дефицит. Болките които ищцата е търпяла и търпи по тнастоящем от травматичните увреждания са с постоянен характер, поради периферните нервни увреди имат пристъпен характер, повлияват се от медикаменти временно, като прогнозата за пълно възстановяване от гръбначно-мозъчната травма в следствие на ПТП е неблагоприятна. Съдът съобразява и обстоятелството, че при счупена ключица и извършената имобилизация, безспорно ищцата е търпяла за продължителен период значителни неудобства и затруднения при ежедневноото си битово обслужване, като е имал нужда от обгрижване, т. е. не е можела да води обичайния си начин на живот. Оздравителния и възстановителен период е продължил повече от 4 месеца, като и към настоящия момент ищцата не се е възстановила напълно. Болките и страданията, макар и не толкова интензивни колкото непосредствено след ПТП не са отшумели, като са променили за дълго време начина на живот на ищцата. Съобразява се начинът, по който събитието, с произтеклите физически травми, се е отразило на психичното ѝ състояние - изпитала е в началото шок, силен стрес. Съобразява се възрастта на ищцата/на 60 години при настъпване на ПТП/, както и, че за около година същата е била нетрудоспособна. Съобразявайки всички горепосочени обстоятелства, както и общественно-икономическите условия в страната и лимита на застрахователно обезщетение към датата на ПТП, съдът приема, че обезщетение в размер на 80 000 лв. представлява справедлив еквивалент на установените, че са претърпени от ищцата неимуществени вреди.

По възражението за съпричиняване:От неоспореното от страните и прието по делото заключение на комплексната медицинска и автотехническа експертиза се установява, че процесният автобус „Форд“, модел „Транзит“, рег. №СС 4314 СВ, в който към момента на ПТП ищцата е стояла на разположените в ляво седалки, четвърти ред, не е бил оборудван с обезопасителни колани за седалките на пътниците/имало е монтирани колани само за шофьорската седалка и двойната седалка до нея/. Предвид гореустановеното, съдът приема, че ищцата не следва да отговаря за непоставяне на предпазен колан, след като е липсвал монтиран такъв. Тя не е била длъжна да знае дали технически автобусът е бил изправен в този смисъл, за да откаже да пътува в него. По горните съображения възражението по чл.51 от ЗЗД следва да се приеме за неоснователно.

Обезщетението се дължи ведно със законната лихва. Ищцата е претендирала законна лихва, считано то 22.03.2021г.- датата на предявяване на писмената претенция пред Гаранционен фонд. Безспорно ГФ не е застраховател, деликвент или отговорно лице за чуждо задължение. Същият обаче е носител на законово задължение да покрива вреди в изрично предвидени в КЗ случаи, в които реално липсва застрахователна закрила.

Затова и според уредбата в КЗ, отговорността му е еквивалентна с тази на застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и същият дължи мораторна лихва върху обезщетението за вреди. Съгласно чл.558, ал.1 КЗ Гаранционен фонд дължи лихва за забава по реда на чл.497 КЗ- норма уреждаща дължимите от застраховател лихви за забава върху дължимото от него застрахователно обезщетение. Според чл.497 КЗ се дължи лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не е определено и изплатено в срок, считано от по-ранната от двете дати- изтичане на срок от 15 работни дни от представянето на всички изискуеми доказателства по чл.106, ал.3, т.1 КЗ или изтичане на срока по чл.496, ал.1, освен в случаите, в които увреденото лице не е представило всички доказателства по чл.106, ал.3 КЗ. Съгласно чл.496, ал.1 КЗ срокът за окончателното произнасяне по претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не може да бъде по-дълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл.380 КЗ.

По приложението на чл.496 и чл.497 от КЗ е формирана константна практика на ВКС, според която застрахователят по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите дължи по прекия иск на увреденото лице лихва за забава върху застрахователното обезщетение от датата на която е уведомен за настъпване на застрахователното събитие, ако лихвите са в рамките на лимита на отговорност на застрахователя – решения по т.д. № 2273/18г., ВКС, II т.о.; т.д. № 2466/2018г.; ВКС I т.о., т.д. № 1191/2021г., ВКС, II т.о.; т.д. № 1865/21г., ВКС, I т.о.; т.д. № 2026/21г., ВКС, I т.о. и др. Така защото той отговаря за забавата на застрахования, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на деликвента, като съгласна чл.429, ал.3, изр.2 от КЗ, вр. Чл.493, ал.1, т.5 и чл.429, ал.2, т.2 от КЗ застрахователят дължи на увреденото лице лихвите за забава на застрахования по застраховка „Гражданска отговорност“, считано от по-ранната дата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие по реда на чл.430, ал.1, т.2 или от дата на уведомяване или на предявяване на застрахователната претенция от увреденото лице, която от датите е по-ранна. При липса на данни за по-ранна дата за уведомяване в настоящият случай меродавна е датата на предявяване на претенцията за заплащане на обезщетение от увреденото лице. Аналогично е разрешението и в случаите на претендирано обезщетение, дължимо от НББАЗ /реш.№ 50102/20.10.2022г. по т.д. № 1428/2021г., ВКС II т.о./ Предвидения в чл.496, ал.1 КЗ максимален тримесечен срок за произнасяне по претенцията за обезщетение е относим към евентуалната забава на фонда, а не към дължимата от фонда лихва за забава, покриваща отговорността на деликвента от момента на предявяване на претенцията/ в конкретния случай/. В чл.497, ал.1 и ал.2 КЗ ясно са разграничени дължимите лихви след изтичане на срока по чл.496, ал.1 КЗ и лихви за забава, присъдени срещу застрахователя. В този смисъл решението, в частта, с която е уважена претенцията за законна лихва върху присъденото обезщетение от 22.03.2021г.

следва да се потвърди.

Съдът намира за неоснователна частната жалба на М. Я. срещу решение №55/10.08.2023г. С посоченото решение в производство по реда на чл.247 ГПК, инцириано по почин на съда поправена допусната в първаначално постановеното по делото решение №20/24.02.2023г., изменено и поправено в частта за разносните с определение № 89/03.05.2023г. очевидна фактическа грешка, изразяваща се в липса на конкретен отхвърлителен диспизитив за претенцията над присъдената сума от 80 000лв. до претендираните 150 000лв., при формирани мотиви в обстоятелствената част за неоснователност на иска в този размер. Посочените в частната жалба искания и оплаквания за поправка в диспозитива на решението на името на ищцата и изменение на същото в частта за разносните са разгледани от първоинстанционния съд в производство по реда на чл.248 и чл.247 ГПК, инцириано по молба на процесуалния представител на ищцата. Първоинстонционният съд е приел, че исканията на ищцата са основателни, като с определение № 89/03.05.2023г. е изменил и поправил Решение № 20/24.02.2023г.

Предвид съвпадане крайните изводи на настоящата инстанция с тези на първоинстанционния съд, решението на ОС-Силистра следва да бъде потвърдено.

Страните претендират разноски за въззивното производство. Ищцата претендира присъждане на разноски при условията на чл.38, ал.2 от ЗА. При общ материален интерес от 150 000лв. минималното възнаграждение по чл.7, ал.2, т.5 от Наредба №1/04г. на ВАДвС възлиза на 1650лв. Съразмерно на основателната част от претенцията/80 000лв./ е дължима сумата от 5680лв., която следва да се присъди на процесуалния ѝ представител.

Ответникът претендира държавна такса и юрисконсулско възнаграждение. Предвид неоснователността на въззивната му жалба разноски за държавна такса не му се следват. Страната не е била защитавана от юрисконсулт, а от адвокат, предвид което не ѝ се следва възнаграждение при условията на чл.78, ал.8 от ГПК. Доказателства за уговорено и заплатено адвокатско възнаграждение не са представени.

На осн. чл.78, ал.10 от ГПК на третото лице помагач разноски не се следват.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №20/24.02.2023г., постановено по т.д. №44/22г. по описа на ОС-Силистра, допълнено и поправено с определение № 89/03.05.2023г. и с решение № 55/10.08.2023г.

ОСЪЖДА „Гаранционен фонд“, БУЛСТАТ 121446665, да заплати на адв. Т. К. Г., ЕГН *****, САК № 1700221110 сумата от 5680лв.,

представляваща възнаграждение за оказана безплатно адвокатска защита на М. Х. Я. пред въззивна инстанция, на осн. чл.38, ал.2 от ЗА.

Решението е постановено при участието на трето лице помагач на страната на „Гаранционен фонд“, гр.София П. И. С..

Решението подлежи на касационно обжалване при условията на чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____